

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

Ministerie van Veiligheid en Justitie, t.a.v.
minister Van der Steur
CC: Ministeries van Buitenlandse Zaken
en Economische Zaken
Turfmarkt 147
2511 DJ Den Haag

Amsterdam, 18 januari 2016

Betreft: Reactie SOMO consulatie niet-financiële rapportage (NFR)

Geachte minister Van der Steur,

Hierbij ontvangt u de reactie van SOMO op de consultatie over de uitvoering van EU-richtlijn 2014/95/EU. Deze richtlijn stelt MVO-rapportage verplicht, inclusief informatie over het toepassen van *due diligence*.¹ Het leveren van deze informatie wordt al langer door de overheid aanbevolen op grond van de OESO-richtlijnen voor multinationale ondernemingen maar dit wordt lang niet door alle bedrijven in praktijk gebracht. Duidelijke en volledige informatie leveren over de risico's en de maatschappelijke impact van bedrijfsactiviteiten zou een vanzelfsprekend onderdeel moeten zijn van MVO. Dit is van groot belang voor een brede groep belanghebbenden, variërend van aandeelhouders, investeerders en consumenten hier, tot werknemers en lokale gemeenschappen elders ter wereld in de toeleveringsketens van bedrijven.

Het kabinet heeft besloten tot een één-op-één vertaling van de EU-richtlijn, dus zonder nationale toevoegingen of aanpassingen. Naar onze mening is dat een gemiste kans. Om deze reden doen wij u hierbij zes voorstellen voor versteviging aan het Nederlandse conceptbesluit:

- **De doelgroep.** Op dit moment vallen slechts ongeveer 120 Nederlandse bedrijven (beursgenoteerde bedrijven, banken en verzekeraars met meer dan 500 werknemers) onder het wetsvoorstel. Daarmee vallen echter honderden grote bedrijven buiten de wetgeving, ook bedrijven die grote risico's lopen op negatieve maatschappelijke impact in hun toeleveringsketens. SOMO pleit ervoor dat *alle* grote bedrijven met meer dan 250 medewerkers of een omzet groter dan 40 miljoen euro of de activa van meer dan 20 miljoen euro onder deze wet te vallen. De rechtspersoon in artikel 1 lid 1 dient te worden aangepast.
- **Invulling van ketenverantwoordelijkheid** (due diligence) het conceptbesluit laat in artikel b lid 3 te veel ruimte over aan bedrijven om zelf te bepalen wat de 'voornaamste' risico's zijn en welke 'betrekking, producten of diensten' genoemd moet worden als 'relevant en evenredig'. Het risico is daarmee groot dat belanghebbenden onvoldoende mogelijkheid hebben om te beoordelen, of verifiëren, of due diligence afdoende is toegepast. SOMO stelt dan ook een wijziging voor van het artikel 3 lid b waarin de begrippen 'voornaamste' en 'relevant en evenredig' worden geschrapt. Alternatief is toevoeging van een nieuwe bepaling onder hetzelfde artikel waarin wordt vastgelegd dat bedrijven op verzoek van stakeholders inzichtelijk moeten maken welke MVO risico's allemaal zijn geïdentificeerd, in welke mate het bedrijf er mee te make heeft, in welk deel van de toeleveringsketen, in welke toeleverende landen en gebieden deze problematiek speelt, op welke manier er mee om gegaan word, hoe gekomen is tot een prioritering en strategie en op welke manier de risico's in kaart zijn gebracht.

¹ De uitvoering van due diligence is een continu proces, waarbij bedrijven proactief hun huidige en potentiële maatschappelijke risico's identificeren, voorkomen en verminderen. En daarover verantwoording afleggen. Kijk voor meer informatie: <http://mvoplatform.nl/wat-is-mvo/due-diligence>

 Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

 Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

 TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08

Stichting Onderzoek Multinationale Ondernemingen

Centre for Research on Multinational Corporations

- **Internationaal kader.** In het conceptbesluit wordt niet aangegeven aan welke kaderregeling het verslag dient te voldoen. SOMO benadrukt dat bedrijven de OESO-richtlijnen² moeten hanteren bij het uitvoeren van due diligence.³ Vanuit dit normenkader wordt van bedrijven rapportage verwacht van zowel hun risicoanalyse als hun aanpak om de risico's te prioriteren en te verminderen. Voor de concrete invulling van de rapportage dient een internationaal erkend systeem te worden gekozen, zoals de Global Reporting Initiative⁴ of de UNGP reporting framework,⁵ om de vergelijkbaarheid te garanderen. Dit betekent een aanpassing van artikel 5.
- **Transparantie over de toeleveringsketen.** Het strekt tot de aanbeveling dat het besluit in een nieuw lid onder artikel 3 verlangt dat bedrijven rapporteren over de herkomst en leveranciers van de belangrijkste grondstoffen en diensten zodat belanghebbenden daadwerkelijk kunnen beoordelen of verifiëren of due diligence afdoende is toegepast. Er zijn nu nog nauwelijks bedrijven die dit doen.
- **Uitzonderingen.** Het volstaan met een toelichting (het comply-or-explain mechanisme) door bedrijven die geen MVO-beleid hebben, is alleen acceptabel als deze bedrijven aantonen dat er geen maatschappelijke risico's in de toeleveringsketen zijn. Dit zou aangetoond moeten worden aan de hand van een onafhankelijk risico-onderzoek (toevoeging Artikel 3, lid 2). De vrijstelling in het geval dat rapportage schade zou toebrengen aan de commerciële positie een bedrijf (artikel 3, lid 5) dient te worden geschrapt. Wij menen dat dit bedrijven onnodig veel ruimte geeft om onder de rapportageverplichting uit te komen.
- **Handhaving.** In hoeverre bedrijven meer en beter gaan rapporteren, zal afhangen van de handhaving van de wet. Het MVO Platform stelt voor om naast de accountant die de MVO-rapporten controleert, toezicht neer te leggen bij een toezichhoudend orgaan als de Autoriteit Financiële Markten, of om De Transparantiebenchmark te transformeren tot handhavingsinstrument. Dit betekent een toevoeging aan artikel 6.

Wij zijn graag bereid een verdere toelichting te leveren en vernemen graag van u.

Hoogachtend,

Sanne van der Wal

Deze activiteit is mogelijk gemaakt met financiële steun van de Europese Unie. Alleen SOMO en niet de Europese Unie is verantwoordelijk voor de inhoud en aard van deze boodschap.

² Deze richtlijnen vormen de basis voor het MVO-beleid van de overheid

³ In het conceptbesluit wordt de term "toegepaste zorgvuldigheidsprocedures" gebruikt

⁴ <https://www.globalreporting.org/Pages/default.aspx>

⁵ <http://www.ungpreporting.org/>

■ Sarphatistraat 30
1018 GL Amsterdam
The Netherlands

■ Tel: +31 (0)20 639 12 91
Fax: +31 (0)20 639 13 21
E-mail: info@somo.nl
www.somo.nl

■ TRIODOS BANK: 19.84.07.777
IBAN: NL56 TRIO 0198407777
BIC-CODE: TRIONL2U
BTW: NL 002 954 631
KvK: 412 233 08